

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **L. S.**, zast. JUDr. Jířím Staňkem, advokátem, se sídlem Žerotínovo náměstí 8, Olomouc, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 7. 2008, č. j. 21 Cad 103/2008 - 24,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 7. 2008, č. j. 21 Cad 103/2008 - 24, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 1. 7. 2008, č. j. 21 Cad 103/2008 - 24, odmítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 1. 2008, č. j. X, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Předmětným rozhodnutím žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odňala žalobkyni od 20. 3. 2008 plný invalidní důchod.

V odůvodnění soud uvedl, že dne 28. 3. 2008 podala žalobkyně u Městského soudu v Praze žalobu proti předmětnému rozhodnutí žalované, které jí bylo doručeno dne 7. 2. 2008. Městský soud v Praze dne 26. 5. 2008 postoupil spis Krajskému soudu v Ostravě. Soud konstatoval, že žalobkyně mohla v zákonem stanovené lhůtě podat žalobu u příslušného soudu do 7. 4. 2008, lhůta by byla zachována i v případě, kdyby věc byla Městským soudem v Praze postoupena místně příslušnému soudu do 7. 4. 2008. Jelikož žalobkyně podala žalobu u místně nepřislušného soudu až dne 28. 3. 2008, nepřislušný soud sice rozhodl obratem, ale spis byl Krajskému soudu v Ostravě postoupen až po právní moci rozhodnutí dne 26. 5. 2008. Soud uzavřel, že žalobkyně podala žalobu u příslušného soudu opožděně, proto ji soud podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítl.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítala, že lhůta k podání žaloby byla zachována, neboť žalobu podala v zákonné lhůtě u věcně příslušného krajského soudu (§ 7 odst. 1 s. ř. s.), byť místně nepřislušného. Současně poukázala na skutečnost, že dne 26. 3. 2008 zaslala žalobu též žalované, proto byla lhůta pro podání žaloby zachována (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti potvrdila, že žaloba ze dne 26. 3. 2008 jí byla doručena dne 27. 3. 2008.

Dne 4. 9. 2008 krajský soud předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti stěžovatelka odkazuje na ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *byla-li žaloba (§ 65 s. ř. s.) podána v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) u věcně nepřislušného Nejvyššího správního soudu, není její včasnost ovlivněna tím, že ji tento soud postoupil věcně a místně příslušnému krajskému soudu (§ 7 odst. 6 s. ř. s.) až po lhůtě k jejímu podání* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, č. j. 8 As 2/2008 - 112, www.nssoud.cz, z něhož Nejvyšší správní soud v dalším textu vychází).

Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) lze podat ve lhůtě stanovené v ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. Podle citovaného ustanovení je lhůta zachována i tehdy, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Zároveň je ve smyslu ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s. lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence. Zatímco v případě podání žaloby u správního orgánu je zachování lhůty vázáno na konkrétní správní orgán, který vydal napadené rozhodnutí, v případě soudu ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s. takové omezení nezná.

Je tedy nutno uzavřít, že platí obecné pravidlo, podle něž k zachování lhůty postačuje podání žaloby i jinému než věcně či místně příslušnému soudu. Toto obecné pravidlo může být omezeno zvláštním ustanovením, jako je tomu např. v případě kasační stížnosti, která musí být ve smyslu ustanovení § 106 odst. 4 s. ř. s. podána u soudu, který napadené

rozhodnutí vydal, a citované ustanovení zároveň výslovně stanoví zachování lhůty v případě podání kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud pro úplnost podotýká, že za zvláštní ustanovení ve vztahu k § 40 odst. 4 s. ř. s., jakým je již zmiňovaný § 106 odst. 4 s. ř. s., nelze považovat § 7 s. ř. s., upravující příslušnost soudů. Otázka věcné a místní příslušnosti představuje relativně samostatnou procesní otázku, jejíž vyřešení může být mezi jednotlivými soudy sporné a procesní předpisy upravují postup soudu, který má za to, že není věcně či místně příslušný k vyřízení u něj podaného návrhu (srov. § 7 odst. 5 a 6 s. ř. s. pro postup soudů v rámci správního soudnictví, případně § 104b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád - dále jen „o. s. ř.“ - pro postup soudů rozhodujících v občanském soudním řízení). Citované ustanovení však nijak neupravuje otázku důsledků, plynoucích z podání adresovaného nepřislušnému soudu, v tomto směru je tedy třeba za neexistence jiného zvláštního ustanovení vycházet z obecného pravidla § 40 odst. 4 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud současně poukazuje na obdobný právní názor, který za podobné procesní situace zaujal Vrchní soud v Praze v rozhodnutí ze dne 24. 2. 1995, sp. zn. 4 Cdo 42/94, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 6/1997. Podle tohoto rozhodnutí *v ustanovení § 82 odst. 1 o.s.ř. není stanoveno, u kterého soudu má být žaloba podána. Proto ke zahájení občanského soudního řízení (které má za následek i stavení běhu promlčecích lhůt) dochází dnem podání žaloby i u místně a věcně nepřislušného soudu, a to i když takový soud byl jen žalobcem požádán o „doručení žaloby“ místně nebo věcně příslušnému soudu.*

Zároveň Nejvyšší správní soud konstatuje, že právní názor vyslovený v jeho rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, č. j. 2 Ads 10/2003 - 62, www.nssoud.cz, není v posuzované věci relevantní. Nejvyšší správní soud totiž v citovaném rozhodnutí aplikoval ustanovení § 250m odst. 2 o. s. ř. v tehdy účinném znění, podle kterého se návrh podává u příslušného soudu. Na rozdíl od nyní posuzované věci tedy byla aplikována úprava, která podmínku příslušnosti výslovně stanovila.

Žalobou napadené rozhodnutí bylo stěžovatelce podle zjištění krajského soudu doručeno dne 7. 2. 2008, posledním dnem dvouměsíční lhůty pro podání žaloby proto bylo pondělí 7. 4. 2008. Stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí žalované dne 26. 3. 2008, tj. v zákonné lhůtě, jakkoliv tak učinila u místně nepřislušného Městského soudu v Praze. Skutečnost, že Městský soud v Praze postoupil věc místně příslušnému Krajskému soudu v Ostravě až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, není z hlediska posouzení včasnosti žaloby relevantní.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud, který posoudil žalobu jako opožděnou, pochybil, a napadené usnesení je proto nezákonné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Ke stejnému závěru vede i zjištění, že stěžovatelka podala žalobu v zákonné lhůtě u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí žaloba směřuje (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), což žalovaná potvrdila ve vyjádření ke kasační stížnosti.

Uplatněný kasační důvod byl prokázán, a proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 7. 2008, č. j. 21 Cad 103/2008 - 24, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Krajský soud bude v dalším řízení vycházet z toho, že žaloba stěžovatelky ze dne 26. 3. 2008 byla podána včas.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. prosince 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu